

Körmendi K. Árpád

Körmendy Kálmán

színü, hogy *Petrichevich-Horváth Lázár* (a Honderü zenei és művészeti rovatát ő írta maga) vonta össze a „kór”-t meg a „magyar”-t „körmagyar”-ra. (A „magyar” elnevezés rövid, elvont megjelölése a magyar táncdarabnak, sőt minden magyar stílus zenedarabnak külföldi mintára. Ahogy külföldön a zenészek csak röviden Allemande, Anglaise, Polonaise néven nevezik az illető ország zenedarabját, úgy nálunk is már a század elején Hongroisenak nevezik a magyar stílus zenedarabot. Amikor magyar kótacímek kezdtek feltűnni, kialakult a magyar elnevezés, sokszor jelzővel: érzelgő magyar, fellengős magyar (Rózsavölgyi), friss magyar. A „Honderü” 1843. évf. I. köt. 214. lapján olvassuk: „A körmagyart Nyitra szépei kellemmel és nemzeti lélekkel tánczolák”; ugyanott a 215. lapon: „A bájos körmagyar”; a II. kötet 18. lapján pedig egy tréfás cikkben már Csárdásy, Keringei, Körmagyari stb. urak szerepelnek. *Strauss János* („Strauss, az apa”) 1843-ban Pesten jár; a magyar gárda táncmesterének, Gorszkynak koreográfiájára Pesten hallott magyar motívumok után megírja a „Nádorkör”-t (Palatinal-Tanz). A negyvenes évek közepén már a kótacímek is ott áll a körmagyar *Rózsavölgyinek*, *Travnyiknak* (ámbar *jurátus magyar* is sokszor), Szélessy-Breiternek és másoknak szerzeményein. 1847- és 48-ban már a táncrendeken is körmagyar van. A magyar körtánc és a körmagyar szó tehát *Farkas József* és *Petrichevich-Horváth Lázár* nevével függ össze.

Körmendi K. Árpád, színész, sz. 1891 febr. 12-én, Kaposvárott. Színpadra lépett 1919 február havában.

Körmendi Ilona, színésznő, sz. 1888 nov. 28-án, Kaposvárott. Színpadra lépett 1908-ban.

Körmendi József, színész, sz. 1881 febr. 5-én, Lipótfán, Somogy m. Színpadra lépett 1901 okt. havában, Somogyi Károly színingazgatónál.

Körmendi Leó, színész, sz. 1884-ben, Kaposmérőn, Somogy m. Színpadra lépett 1904-ben. 1919-ben a Belvárosi Színház tagja volt, azután kivándorolt Amerikába.

Körmendi Kajtár Margit, színésznő, sz. 1898 okt. 1-én, Csornán, Sopron m. Színpadra lépett 1923 május havában.

Körmendi Pál, tanító, sz. 1865-ben, Bönyött, Győr m. Színműve: „A Darwinisták”. „Juhászlegény”, népszínmű. Mindkettőt előadták Zalaegerszegen, 1889-ben.

Körmendi színészet. Körmenden (Vas m.) már 1821 jún. 21-én találunk színészetet. Ekkor járt itt az úttörők kised csapattal Balogh István, azon idők ismert igazgatója. Jóval később is felkeresték a várost a vándorszínészek. 1885 ápr. havában itt találjuk Kolozsvári József színtársulatát, 1901—1902-ben Kárpáthy Györgyét, 1910 jan. közepén Kiss Árpádét, 1911 szept. 23-án Szabados László, 1912 ápr. havában Thury Elemér az itteni színingazgató.

Körmendy János, színész, sz. 1863-ban, Tatán. Színpadra lépett 1882 július 10-én, Bogyó Alajosnál. Ezután Tóth Béla az igazgatója, 1884-ben Krecsányi Ignác-hoz szerződik, egy év után Mészáros Kálmánhoz, 1886-ban Ditrói Mór tagja, 1889-ben pedig Aradi Gerónél találjuk, majd újra Krecsányihoz kerül, 1891-től. 1903 óta a Király- és Magyar Színháznál működött. Hosszú ideig tanácsosa volt az Orsz. Színeszgyesületnek. 1924 óta kizárólag a Magyar Színház tagja. Körmendy a legkiválóbb jellemszínészek egyike. Markáns egyéniség, kinél az alakítás mindenkor mély tanulmány eredménye. Főbb szerepei: Daxelmayer (Aranykakas), Petur bán, Tiborc, Gyarmati (Tót leány), Gonosz Pista, Lőrinc (Romeo és Julia), A kovács (Éjjeli menedékhely), Peták (Piros bugyelláris), Marosán Bogdán (Szabin nők), Flambeau Seraphin (Sasfiók), Pengő Kovács (Sári bíró), Zsifkovics (Sárga lilium), Boltay János (Egy magyar nábob), Kampós (Új földes úr), Bejezi Péter (Búzavirág), Zsiga bácsi (Mihályné két lánya), Hány János (opera) stb.

Körmendy Kálmán, színész, sz. 1886 május 28-án, Budapesten, megh. 1920 jún. 27-én, u. o. Színeszakadémiát végzett, majd 1905-ben Nagyváradon lépett a színpályára. Innen Kolozsvárra hívták meg, azután 1911 szept. havában a Vígszín-